

PJ Carinarnicama

**PREDMET:** Obavještenje o obezbjeđenju za carinski dug i ostala plaćanja za carinski postupak tranzita

U cilju jednoobrazne primjene odredbi Carinskog zakona ("Sl. list CG", broj 86/22) i Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ("Sl. list CG", 026/23 od 06.03.2023, 097/23 od 30.10.2023, 104/25 od 19.09.2025), Zakona o potvrđivanju konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 10/25 od 13.08.2025), Zakona o potvrđivanju konvencije o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 009/25 od 04.08.2025), koji se odnose na sprovođenje tranzitnog postupka korišćenjem NCTS-a, a u skladu sa članom 10 stav 1 tačka 5 Zakona o carinskoj službi ("Sl. list CG" broj 3/16, 80/17), Uprava carina dostavlja ovo obavještenje.

## **1. Uvodne i opšte odredbe**

### **1.1. Uvod**

Svrha ovog uputstva je da pojasni način i postupak sproveden od strane organizacionih jedinica Uprave carina Crne Gore (u daljem tekstu „Uprava carina“) za prihvatanje, odobravanje i korišćenje obezbjeđenja za carinski dug i druge dažbine koje mogu nastati u vezi sa robom u carinskom tranzitnom postupku (nacionalnom i zajedničkom).

Nacionalni tranzitni postupak (NT) je tranzitni postupak koji se primjenjuje samo na carinskom području Crne Gore, polazna carinska ispostava i odredišna carinska ispostava se nalaze na carinskom području Crne Gore. Potrebna garancija za ovaj postupak odnosi se samo na carinsko područje Crne Gore. Nacionalni tranzitni postupak može biti unutrašnji i spoljašnji. Međunarodni tranzitni postupak je tranzitni postupak koji se primjenjuje kada su tranzitna kretanja dio jedinstvene carinske tranzitne operacije tokom koje se prelazi jedna ili više graničnih tačaka u skladu sa bilateralnim ili multilateralnim sporazumima i polazna carinska ispostava i odredišna carinska ispostava se nalaze na različitim carinskim teritorijama. Tim sporazumima generalno se utvrđuje forma carinske deklaracije za „međunarodni carinski tranzitni postupak“ i, ako je potrebno, garancija prihvatljiva u svakoj od ugovornih strana ovog sporazuma. Zajednički tranzitni postupak, koji se primjenjuje nakon pristupanja Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku, odnosno tranzitni postupak započet i završen na različitim carinskim teritorijama ugovornih strana, može se smatrati primjerom međunarodnog tranzitnog postupka. Drugi primjeri međunarodnih carinskih tranzitnih postupaka su TIR postupak, ATA postupak, i tranzit na osnovu obrasca 302. TIR postupak se takođe evidentira i obrađuje korišćenjem NCTS-a.

### **1.2 . Predmet obavještenja**

Ovo obavještenje se odnosi na nacionalni tranzitni postupak i na zajednički tranzitni postupak. Carinska deklaracija za tranzitni postupak (nacionalni ili zajednički) treba biti podnijeta elektronskim putem, tj. formalnosti predviđene carinskim propisima koje se obavljaju tehnikama obrade podataka moraju biti u skladu sa članom 8 stav 1 Carinskog zakona za nacionalni tranzitni postupak ili članom 4 Dodatka I Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku za zajednički tranzitni postupak. Struktura i detalji elektronskih tranzitnih deklaracija propisani su u Prilogu A1a Dodatka IIIa Konvencije za zajednički tranzitni postupak, i u Prilozima 4 i 5 Pravilnika o sadržaju i načinu podnošenja carinske deklaracije, vrsti, obliku, strukturi i šiframa podataka u vezi deklaracija, zahtjeva ili odluka koje se upotrebljavaju za sprovođenje carinskih formalnosti, za nacionalni tranzitni postupak.

Evropska komisija i sve države članice EU i sve zemlje zajedničkog tranzita razvile su kompjuterizovani sistem za tranzitni postupak, koji se naziva Novi kompjuterizovani tranzitni sistem - NCTS. Uslovi korišćenja NCTS aplikacije u Crnoj Gori objavljeni su na sajtu Uprave carina Crne Gore (link: <https://www.ecarina.me/NCTS>).

### **1.3 .Pravni osnov**

Postupak obezbjeđenja carinskog duga u postupku tranzita regulisan je u skladu sa:

- Članovima 66 – 75 Carinskog zakona Crne Gore ("Sl. list CG", br. 086/22), u daljem tekstu Zakon i
- Članovima 193 – 223 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ("Sl. list CG", 026/23 od 06.03.2023, 097/23 od 30.10.2023,

104/25 od 19.09.2025), i odgovarajućim prilogima iste, u daljem tekstu Uredba, u slučaju zajedničkog i nacionalnog tranzitnog postupka;

- Konvencijom o zajedničkom tranzitnom postupku od 20. maja 1987. godine, objavljenom u Službenom listu Unije L 226, 13.8.1987., u koju je uključeno nekoliko izmjena i dopuna.
- Konvencijom o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom od 20. maja 1987. godine, objavljenom u Službenom listu Unije L 134, 22.5.1987, u koju je uključeno nekoliko izmjena i dopuna;
- Zakon o potvrđivanju konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 10/25 od 13.08.2025)
- Zakon o potvrđivanju konvencije o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 009/25 od 04.08.2025)

Za potrebe ovog objašnjenja date su sljedeće definicije:

**“nacionalni tranzitni postupak”** označava postupak u okviru kog se roba transportuje uz carinski nadzor od polazne carinske ispostave do druge odredišne carinske ispostave u Crnoj Gori, bez prelaska granice,

**“zajednički tranzitni postupak”** označava postupak u kom se roba transportuje uz carinski nadzor iz carinske ispostave jedne Strane ugovornice drugoj carinskoj ispostavi te ili druge Strane ugovornice Konvencije o zajedničkom tranzitu, prelazeći barem jednu nacionalnu granicu i koji se, u zavisnosti od slučaja, navodi kao T1 ili T2 postupak;

**“strana ugovornica”** označava stranu ugovornicu CT Konvencije i SAD Konvencije. Trenutno postoji osam strana ugovornica: Evropska unija, Island, Norveška, Švajcarska konfederacija, Turska, Republika Sjeverna Makedonija, Srbija, Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, Gruzija, Moldavija, Ukrajina i Crna Gora.

**“Država zajedničkog tranzita”** označava svaku državu, osim država članica Evropske Unije, koja je Strana ugovornica CT Konvencije.

**“treća država”** označava svaku državu koja nije Strana ugovornica CT Konvencije;

**“nosilac tranzitnog postupka”** (u daljem tekstu nosilac postupka) označava lice koje podnosi tranzitnu deklaraciju ili lice u čije ime se podnosi deklaracija,

**“garant”** označava treće lice (fizičko ili pravno) ustanovljeno na carinskom području Crne Gore, koje uz dozvolu nadležne ispostave preuzima na sebe pisanu obavezu da pojedinačno i zajedno plati carinski dug i druge dažbine koje mogu nastati do iznosa obezbjeđenja,

**“carinski organ obezbjeđenja”** označava organizacionu jedinicu nadležnu za prihvatanje garancija, u slučaju zajedničkog obezbjeđenja to je Grupa za obezbjeđenje carinskog duga u sjedištu Uprave carina, a u slučaju pojedinačnog obezbjeđenja mjesno nadležna carinarnica,

**“polazna carinska ispostava”** (u daljem tekstu “polazna ispostava”) označava carinsku ispostavu gdje se prihvata carinska deklaracija za smještanje robe u tranzitni postupak,

**“odredišna carinska ispostava”** (u daljem tekstu “odredišna ispostava”) označava carinsku ispostavu gdje se roba koja je stavljena u tranzitni postupak podnosi u cilju okončanja ovog postupka,

**“okončanje tranzitnog postupka”** znači podnošenje robe uz potrebna dokumenta na odredišnoj ispostavi ili, gdje je to prihvatljivo, kod ovlaštenog primaoca,

**“razduženje tranzitnog postupka”** označava postupak okončanja tranzitnog postupka od strane nadležnog organa ukoliko su u mogućnosti da utvrde, na bazi poređenja dostupnih podataka u polaznoj i odredišnoj ispostavi, da je postupak okončan na ispravan način,

**“PIB”** označava identifikacioni broj nosioca postupka, koji će on navesti u tranzitnoj deklaraciji, i koristiti u elektronskoj komunikaciji sa grupom za obezbjeđenje carinskog duga,

i identifikaciona oznaka garanta koja će biti korišćena u elektronskoj komunikaciji sa kancelarijom za garancije,

“**GRN**” označava jedinstveni Referentni broj garancije (GRN) dodijeljen od strane grupe za obezbjeđenje carinskog duga, odnosno nadležne carinske ispostave kod pojedinačnog obezbjeđenja carinskog duga u postupku tranzita, kako bi se identifikovala svaka pojedinačna garancija ili za garancije u obliku kupona, koji će se koristiti za validaciju u sistemu upravljanja garancijama”, GRN se generiše u skladu sa Prilogom 1 ovog Obavještenja,

“**GMS**” označava aplikativni softver za upravljanje garancijama.

#### **1.4. Opšte odredbe**

Kao opšte pravilo, u skladu sa članom 66 Carinskog zakona ili članom 10(1) Priloga I Konvencije TC, nosilac postupka je obavezan da podnese obezbjeđenje za svaki tranzitni postupak, tako da carinski dug i ostala plaćanja u vezi sa prevozom robe u okviru tranzitnog postupka moraju biti uvijek obezbijeđeni, osim ako nije drugačije predviđeno carinskim zakonodavstvom.

Garancije se daju za plaćanje duga u Crnoj Gori, zemljama EU i zemljama CTC-a, koji može nastati u vezi sa robom zbog nepravilnosti počinjenih u tranzitnom postupku.

Iznos garancije se mora izračunati na način da pokriva puni iznos carinskog duga koji bi mogao nastati. Iznos garancije uključuje sve carine i druge dažbine, npr. akcize i PDV, ekološke takse itd. koje se primjenjuju na tu robu pri uvozu, uključujući i kamate. Iznos garancije ne pokriva kazne koje mogu nastati kao rezultat kršenja propisa u tranzitnom postupku. Stoga se kazne ne mogu naplatiti iz garancije.

Garanciju pruža lice koje je u svojstvu nosioca postupka u tranzitnom postupku. Nosilac postupka može sam da obezbijedi garanciju (npr. u obliku gotovinskog depozita) ili se može prihvatiti da garanciju daje treća strana u korist nosioca postupka (npr. garancija banke ili osiguravajućeg društva).

Sredstvo obezbjeđenja za carinski dug i ostala plaćanja u tranzitu, u okviru značenja člana 66 stav 9 Carinskog zakona (Član 89(8) UCC-a/ Član 13 Prilog I CTC) neće biti potrebno u sledećim situacijama:

- a) Roba transportovana fiksnim transportnim instalacijama– tehnička oprema korišćena za kontinuirani transport robe kao što su električna energija, prirodni gas i nafta (član 450 Uredbe;
- b) Roba stavljena u nacionalni tranzitni postupak koristeći pojednostavljena predviđena članom 158 stav 5 tačka 5 Carinskog zakona (Član 233(4)(e) UCC-a) i prevozi se pomorskim ili vazdušnim putem između luka i aerodroma.

U smislu člana 69 Carinskog zakona (Član 92(1) UCC-a /Član 55(a), Prilog I CTC), carinski dug i druga plaćanja u tranzitu mogu biti obezbijeđena:

- 1) deponovanjem gotovine ili drugog sredstva plaćanja za koje carinski organ priznaje da ima jednako dejstvo kao deponovanje gotovine;
- 2) garancijom;
- 3) drugim oblikom obezbjeđenja koji pruža jednaku sigurnost da će iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu biti plaćen.

Garancija za carinski dug i druga plaćanja u tranzitu će važiti na cijeloj carinskoj teritoriji Crne Gore, a u slučaju zajedničkog tranzitnog postupka, u svim Stranama ugovornicama preko kojih se konkretan tranzitni postupak sprovodi. Garancija za carinski dug i druga plaćanja u

tranzitu će važiti u svim Stranama ugovornicama.

Garancije se prihvataju, a oslobođenja od podnošenja obezbjeđenja izdaju od strane Grupe za obezbjeđenje carinskog duga, za:

- Zajedničko obezbjeđenje, uključujući garanciju sa umanjenim referentnim iznosom od 50%, 30%;
- Oslobođenje od obaveze podnošenja garancije.

Garancije se prihvataju od strane nadležne carinske ispostave, za:

- Pojedinačno obezbjeđenje, kao opšte pravilo – carinarnica gdje se nalazi polazna ispostava. Pojedinačna garancija se prihvata od strane upravnika carinarnice ili carinskog zastupnika ovlaštenog od strane njega, i za
- Pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona garancije.

Garant je odgovoran za carinski dug i druga plaćanja zajednički i pojedinačno sa nosiocem postupka i stoga, u slučaju kršenja propisa, garant se takođe treba smatrati dužnikom u skladu sa važećim pravilima.

Garancija koju izdaje garant mora biti podnešena kod Grupe za obezbjeđenje carinskog duga. Garant izdaje garanciju koja se podnosi Grupi za obezbjeđenje carinskog duga od strane nosioca postupka u jednom od obrazaca navedenih u Prilozima 32, 33 ili 34 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti, Prilozima C1, C2 i C4 Dodatka III CT Konvencije (Prilozi 32-01 do 32-03 Uredbe za sprovođenje UCC-a) i prilozima datim u ovoj instrukciji.

Dokaz da nosilac postupka ima obezbijeden carinski dug i druga plaćanja putem zajedničkog obezbjeđenja je postojanje GRN-a u GMS-u kod Grupe za obezbjeđenje carinskog duga ili, u slučaju osiguravanja kontinuiteta poslovanja (rezervni postupak) kod polazne ispostave, 'Uvjerjenje o obezbjeđenju TC 31' (u daljem tekstu 'TC 31') u papirnom obliku, čiji je obrazac naveden u Prilogu 36 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti /Prilog C5 Dodatka III CT Konvencije (Prilozi 72-04 Uredbe za sprovođenje UCC-a).

Potvrda pojedinačne garancije u obliku kupona je postojanje GRN-a u GMS-u kod Grupe za obezbjeđenje carinskog duga a istovremeno i kupona pojedinačnog obezbjeđenja TC 32' (u daljem tekstu 'TC 32') u papirnom obliku izdatom od strane garanta u Strani ugovornici, čiji je obrazac naveden u Prilogu 35 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti /Prilog C3 Dodatka III CT Konvencije (Prilog 32-06 Uredbe za sprovođenje UCC-a). Lista garanta ovlaštenih za izdavanje TC 32 kupona će biti ažurirana na sajtu UC.

Dokaz da nosilac postupka nije u obavezi da obezbijedi carinski dug i druga plaćanja će biti postojanje GRN-a u GMS-u, kod Grupe za obezbjeđenje carinskog duga ili, u slučaju osiguravanja kontinuiteta poslovanja (rezervni postupak), kod polazne ispostave. TC 33 Uvjerjenje o oslobođenju od polaganja obezbjeđenja' (u daljem tekstu 'TC 33') podnosi se u papirnom obliku, čiji je obrazac naveden u Prilogu 37 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti /Prilog C6 Dodatka III CT Konvenciji (Prilog 72-04, Glava VII Uredbe za sprovođenje UCC-a).

Tamo gdje se TC 31, TC 32 ili TC 33 podnose kod polazne ispostave, važiće samo originali tih dokumenata. Polazna ispostava ne može prihvatiti kao dokaz obezbjeđenja (pojedinačno, zajedničko, oslobođenje) ovjerenu fotokopiju tih dokumenata.

Nosilac postupka mora u elektronskoj tranzitnoj deklaraciji uvijek upisati u elementu podataka - vrsta obezbjeđenja odgovarajuću oznaku obezbjeđenja o tome kakvo obezbjeđenje za carinski dug i druga plaćanja je podnešeno, kao i u tranzitnom pratećem dokumentu (TAD) a

u pisanoj tranzitnoj deklaraciji u rubrici 52. Način navođenja tih podataka je dat u Prilogu 38 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti / (Prilog B Uredbe za sprovođenje UCC-a).

## **2. Tipovi obezbjeđenja**

### **2.1. Obezbjeđenja za nacionalni tranzitni postupak**

Tipovi obezbjeđenja definisanih za nacionalni tranzitni postupak su sledeći:

- Tip 0 za oslobođenje od obaveze podnošenja obezbjeđenja
- Tip 1 za zajedničko obezbjeđenje
- Tip 2 za pojedinačnu garanciju sa obezbjeđenjem
- Tip 3 za pojedinačno obezbjeđenje u obliku gotovinskog depozita
- Tip V za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona
- Tip 5 za obezbjeđenje koje nije potrebno za tranzit
- Tip B za obezbjeđenje dato za robu transportovanu u skladu sa TIR postupkom

### **2.2. Obezbjeđenja za zajednički tranzitni postupak**

Tipovi obezbjeđenja definisanih za zajednički tranzitni postupak su sljedeći:

- Tip 0 za oslobođenje od obaveze podnošenja obezbjeđenja (Član 75(2)(c) Dodatka I CTC)
- Tip 1 za zajedničko obezbjeđenje (Član 75(1) i (2) (a) i (b) Dodatka I CTC)
- Tip 2 za pojedinačnu garanciju sa obezbjeđenjem od strane garanta (Član 20 Dodatka I CTC)
- Tip 3 za pojedinačno obezbjeđenje u obliku gotovinskog depozita (Član 19 Dodatka I CTC)
- Tip 4 za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona (Član 21 Dodatka I CTC)
- Tip 7 za oslobođenje od obaveze podnošenja obezbjeđenja za putovanje između polazne ispostave i tranzitne ispostave (Član 10(2)(b) Konvencije)
- Tip 9 za pojedinačno obezbjeđenje sa višestrukim korišćenjem
- Tip A za oslobođenje od obaveze podnošenja obezbjeđenja u skladu sa sporazumom (Član 10(2) (a) Konvencije)
- Tip C za obezbjeđenje koje nije potrebno za robu koja se prenosi fiksnim transportnim instalacijama (Član 13(1)(c) Dodatka I CTC)
- Tip H za obezbjeđenje koje nije potrebno za robu koja je stavljena u zajednički tranzitni postupak u skladu sa Članom 13(1)(a) Dodatka I CTC).

Kodovi tipa garancije 0, 1, 2, 4 i 9 su elektronski, tako da su oni podržani od strane Sistema za upravljanje garancijama (GMS).

## **3. Način i oblici davanja obezbjeđenja**

### **3.1. Zajedničko obezbjeđenje**

Davanje zajedničkog obezbjeđenja ili oslobođenja od obaveze podnošenja oslobođenja je predviđeno članom 72 Carinskog zakona Član 95 UCC) / (Član 48(1)(a) Priloga I CT

Konvencije).

Upotrebu zajedničkog obezbjeđenja ili zajedničkog obezbjeđenja sa umanjenim iznosom, uključujući oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja odobrava Grupa za obezbjeđenje carinskog duga. Potrebno je popunjavanje zahtjeva od strane podnosioca zahtjeva i dobijanje odobrenja od nadležnog organa.

### **3.1.1. Uslovi za davanje odobrenja za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja**

Za dobijanje odobrenja za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja, podnosilac zahtjeva mora ispuniti opšte uslove navedene u članu 72 (1) Carinskog zakona (član 95 (1) UCC) / (član 49 Priloga I CT Konvencije). Prilikom ispitivanja uslova za umanjenje ili oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će postupiti u skladu sa postupkom odobrenja za ovlašćenog privrednog subjekta.

Uslovi za davanje odobrenja za zajedničko obezbjeđenje su:

- podnosilac zahtjeva mora imati sjedište na carinskom području Crne Gore,
- podnosilac zahtjeva nije počinio nijednu ozbiljnu povredu ili ponovljenu povredu carinskog zakonodavstva i poreskih pravila, uključujući evidenciju težih krivičnih djela koja se odnose na njegovu privrednu aktivnost,
- podnosilac zahtjeva redovno koristi tranzitni postupak ili ima praktične standarde kompetentnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su direktno povezani sa obavljanom aktivnošću.

### **3.1.2. Referentni iznos**

Upotreba zajedničkog obezbjeđenja i/ili zajedničkog obezbjeđenja sa umanjenim iznosom, uključujući oslobođenje od obaveze podnošenja obezbjeđenja, odobrava se do referentnog iznosa koji utvrdi Grupa za obezbjeđenje carinskog duga.

Zajedničkim obezbjeđenjem se osigurava carinski dug i druga plaćanja u tranzitnom postupku za jednog nosioca tranzitnog postupka za nekoliko tranzitnih operacija u okviru referentnog iznosa. U cilju primjene ovog pravila, vrši se obračun iznosa carinskog duga i ostalih naknada koje bi mogle nastati u vezi sa svakom tranzitnom deklaracijom za koju se daje obezbjeđenje između vremena stavljanja robe u tranzitni postupak do trenutka kada je postupak završen.

Referentni iznos mora odgovarati iznosu carinskog duga i drugim naknadama koje mogu nastati u vezi sa robom koju nosilac postupka prevozi u tranzitnom postupku tokom prosječnog perioda između početka tranzitnog postupka i njegovog završetka. Taj period bi trebalo da predstavlja tipičan primjer tranzitnih aktivnosti nosioca postupka. Obračun referentnog iznosa takođe treba da uključi prevoz robe tokom najvećih gužvi ili one robe koju on redovno ne prijavljuje za tranzit, kako bi se pokrile sve moguće situacije.

U svrhu tog obračuna uzimaju se u obzir najviše stope carinskog duga primjenjive na istu vrstu robe.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga utvrđuje referentni iznos u saradnji sa nosiocem postupka na osnovu podataka o robi stavljenoj u nacionalni/zajednički tranzitni postupak u prethodnih 12 mjeseci i na osnovu procjene obima predviđene operacije u budućnosti. U dogovoru sa podnosiocem zahtjeva, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga može da procijeni referentni iznos zaokruživanjem zbira koji treba da pokrije potreban iznos. Ako ti podaci nisu dostupni, taj iznos će biti utvrđen na 10.000 EUR za svaku tranzitnu operaciju.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će provjeriti referentni iznos na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev nosioca postupka i po potrebi ga prilagoditi.

Nosilac postupka osigurava da iznos koji se plaća ili koji može nastati u postupku ne prelazi referentni iznos.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga dužna je da provjeri referentni iznos najmanje jednom godišnje, uključujući finansijsku analizu. Imajući u vidu potrebu za izradom finansijske analize, nadležna organizaciona jedinica zatražiće od nosioca postupka da dostavi potrebne podatke i po potrebi dostavi ih drugom organu, za potrebe finansijske analize.

Nadgledanje referentnog iznosa obezbjeđuje se pomoću sistema GMS i NCTS za svaku nacionalnu/zajedničku tranzitnu operaciju u trenutku stavljanja robe u nacionalni/zajednički tranzitni postupak.

### **3.1.3. Utvrđivanje iznosa zajedničkog obezbjeđenja**

Zajedničko obezbjeđenje u okviru tranzitnog postupka može se prihvatiti samo u obliku garancije.

Ako nosilac tranzitnog postupka želi da obezbijedi carinski dug i druga plaćanja u okviru nacionalnog ili zajedničkog tranzitnog postupka sa zajedničkim obezbjeđenjem ili da zahtijeva oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja, on će podnijeti zahtjev Grupi za obezbjeđenje carinskog duga u skladu sa članom 72 Carinskog zakona (član 95 UCC) / (član 48(1) (a) Priloga I CT Konvencije). Zahtjev mora biti u pisanoj formi i mora sadržati datum i potpis. Model zahtjeva za odobrenje zajedničkog obezbjeđenja, zajedničko obezbjeđenje sa umanjnim iznosom i oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja se nalazi u Prilogu 2 ovog uputstva. Model odluke o odobrenju zajedničkog obezbjeđenja/zajedničkog obezbjeđenja sa umanjnim iznosom se nalazi u Prilogu 3 ovog uputstva. Model odluke o odobrenju oslobođenja od podnošenja obezbjeđenja se nalazi u Prilogu 4 ovog uputstva.

Nosilac postupka mora uz zahtjev priložiti sledeće:

- izvod iz privrednog ili drugog registra, ili ovjerena fotokopija ovih dokumenata,
- Uvjerenje o PIB registraciji,
- detalji o pretpostavljenom garantu (ime, tačna adresa, (EORI), PIB, itd.);
- podaci o carinskim i poreskim kršenjima u prethodne tri godine, koja su u prethodnom periodu počinjeni od strane podnosioca zahtjeva;
- podaci o prevezenoj robi i njenoj vrijednosti tokom poslednjih 12 mjeseci (knjigovodstveni ili komercijalni dokumenti na osnovu kojih je moguće utvrditi vrstu i vrijednost robe koja se prevozi i broj isporuka izvršenih u prethodnoj godini ). Ako nosioci postupka u prijavi ne podnesu te dokumente, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će ih zatražiti. Ako nosilac postupka ne može da predoči ove dokumente, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će ga pozvati da podnese deklaracije u vezi sa robom prevezenom u prethodnoj godini. U deklaracijama će biti navedena vrsta robe, njena vrijednost, njihova svrstavanje u tarifi, količina,
- informacija o prosječnom vremenu za isporuku između mjesta početka i okončanja tranzitne operacije radi obračuna referentnog iznosa,
- dostaviti informacije o planu za prevoz robe i njene vrijednosti u budućnosti.

Kod zahtjeva za izdavanje odobrenja gdje je Iznos zajedničkog obezbjeđenja 100% dijela od ukupnog referentnog iznosa, popunjavaju se podaci iz tačke III i IV iz Priloga 2 ovog Obavještenja.

Kada nosilac postupka zahtijeva umanjenje referentnog iznosa ili oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja, on će priložiti dokaz koji dokazuje valjanost svog zahtjeva u skladu sa važećim propisima.



Kod zahtjeva za izdavanje odobrenja gdje je Iznos zajedničkog obezbjeđenja 50%, 30% dijela od ukupnog referentnog iznosa, ili 0% odnosno potpuno oslobođenje, osim podataka iz tačaka III i IV iz Priloga 2 ovog Obavještenja popunjava se i tačka B.

Podnosilac zahtjeva je kod bilo koje vrste umanjenja dužan popuniti podatke o finansijskom stanju, iskustvu u sprovođenju tranzitnog postupka, načinu saradnje sa Upravom carina, upravljanja tranzitom i podatke o finansijskim resursima za ispunjavanje obaveza.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga takođe može da provjeri podatke koje je nosilac postupka dostavio u carinskom informacionom sistemu. U slučaju podnošenja dokaza za oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja, verifikovaće ispunjenost kriterijuma i proslijediti cijeli zahtjev sa kompletnim ovjerenim priložima koji dokazuju usklađenost sa kriterijumima, kao i svoje mišljenje o podnijetom zahtjevu nadležnoj organizacionoj jedinici u sjedištu Uprave carina- Odsjeku za naknadnu kontrolu. Ako nosilac tranzitnog postupka ne ispunjava kriterijume, vratiće zahtjev nosiocu postupka.

Prilikom utvrđivanja referentnog iznosa, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će postupiti u skladu sa članom 201 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Član 155 UCC IA/Član 74, Prilog I CT Konvencije), na način da:

- a) obračunava, na osnovu dokumenata, iznos carinskog duga i drugih dažbina. Carinski organ treba da utvrdi taj iznos na osnovu podataka o robi koja je stavljena u postupak tranzita u prethodnih 12 mjeseci koristeći najvišu stopu za prevezenu robu (nepreferencijalna ugovorna stopa) za obračun carinskih dažbina i drugih dažbina koristeći odgovarajuće stope za obračun carina nametnutih pri uvozu ili izvozu. Za potrebe ovog obračuna, domaća roba koja je ili treba da se prevozi u skladu sa CT Konvencijom ili crnogorskim zakonima smatraće se stranom robom.
- b) iznos carinskog duga i ostalih dažbina se utvrđuje kao relevantna proporcija koja odgovara deklarisanom prosječnom vremenu isporuke. Dobijeni iznos određuje se iznosom zajedničkog obezbjeđenja koja odgovara referentnom iznosu. Referentni iznos se prati putem GMS-a. U slučaju da ne postoji dovoljan iznos sredstava u okviru referentnog iznosa, nije moguće osloboditi robu koristeći ovo relevantno zajedničko obezbjeđenje ili oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja,
- c) ako se obračun ne može izvršiti prema podacima koje je dostavio nosilac postupka, iznos referentnog iznosa će se izuzetno odrediti procjenom, ali u minimalnom iznosu od 10.000 EUR za svaku tranzitnu operaciju.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga može tražiti od nosioca postupka da unaprijed obračuna referentni iznos i taj obračun prihvatiti.

Iznos obezbjeđenja mora biti jednak iznosu referentnog iznosa koji je odredio organ za obezbjeđenje carinskog duga. Referentni iznos zajedničkog obezbjeđenja odgovara iznosu duga koji može dospjeti u vezi sa svakom tranzitnom operacijom za koje se polaže obezbjeđenje, u periodu od stavljanja robe u tranzitni postupak do momenta okončanja postupka. Organ za obezbjeđenje carinskog duga preispituje referentni iznos na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev nosioca postupka i po potrebi ga prilagođava.

Nosilac postupka obezbjeđuje da iznos mogućih dugovanja svih aktivnih tranzitnih postupaka (dospjeli ili onih koji mogu dospjeti) ne prelazi referentni iznos. Ako referentni iznos više nije dovoljan da pokrije radnje korisnika postupka, to lice mora o tome obavijestiti

organ za obezbjeđenje carinskog duga.

Nosiocu postupka koji ispunjava uslove može se odobriti od strane Grupe za obezbjeđenje carinskog duga, ili druge nadležne organizacione jedinice u okviru sjedišta Uprave carina da podnese zajedničko obezbjeđenje sa umanjenim iznosom.

Iznos zajedničkog obezbjeđenja se može umanjiti na:

a) **50 % dijela referentnog iznosa** ako su ispunjeni naredni uslovi iz člana 204 st.1 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Član 84(1) UCC DA/ Član 75 (2a) CT Konvencije), i to da:

- 1) podnosilac zahtjeva vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
- 2) podnosilac zahtjeva ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
- 3) se nad tim podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
- 4) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva je ispunio finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
- 5) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, da je finansijski solventan da ispuni obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.

b) **30 % dijela referentnog iznosa** ako su ispunjeni naredni uslovi iz člana 204 st. 2 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Član 84(2) UCC DA/ Član 75 (2b) CT Konvencije), i to da:

- 1) podnosilac zahtjeva vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
- 2) podnosilac zahtjeva ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
- 3) podnosilac zahtjeva obezbjeđuje uslove da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijeste carinski organ kad otkriju poteškoće prilikom ispunjavanju propisanih uslova i utvrđuje postupke za obavještanje carinskog organa o tim poteškoćama;
- 4) se nad podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
- 5) je podnosilac zahtjeva tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva ispunio finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
- 6) podnosilac zahtjeva dokaže, na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, da je finansijski solventan da ispuni

obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.

**c) 0 % referentnog iznosa ili oslobođenje od obaveze polaganja obezbjeđenja** ako su ispunjeni naredni uslovi iz člana 204 st.3 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (Član 84(3) UCC DA/ Član 75 (2c) CT Konvencije), i to da:

- 1) podnosilac zahtjeva vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
- 2) podnosilac zahtjeva omogućava carinskom organu pristup sistemu koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i, po potrebi, poslovnim evidencijama i evidencijama o prevozu robe;
- 3) podnosilac zahtjeva ima logistički sistem koji identifikuje robu kao domaću ili stranu, i po potrebi, navodi gdje se ta roba nalazi;
- 4) podnosilac zahtjeva ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
- 5) podnosilac zahtjeva ima uspostavljene odgovarajuće postupke za rukovanje dozvolama i odobrenjima izdatim u skladu sa mjerama trgovinske politike ili koje se odnose na promet poljoprivrednim proizvodima, po pravilu;
- 6) podnosilac zahtjeva ima uspostavljene odgovarajuće postupke za arhiviranje evidencija i informacija, radi zaštite od gubitka tih informacija;
- 7) podnosilac zahtjeva obezbjeđuje uslove da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijesti carinski organ kad otkriju poteškoće prilikom ispunjavanja propisanih uslova i utvrđuje postupke za obavješćavanje carinskog organa o tim poteškoćama;
- 8) podnosilac zahtjeva ima uspostavljene odgovarajuće bezbjednosne mjere za zaštitu sistema koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo od neovlašćenog pristupa, radi obezbjeđenja dokumentacije;
- 9) se nad tim podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
- 10) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva ispunio je finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
- 11) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, podnosilac zahtjeva je dokazao da je dovoljno finansijski solventan da ispunji svoje obaveze uzimajući u obzir vrstu i obim poslovne djelatnosti, kao i da nema negativnu neto imovinu, osim ako je može pokriti.

Prilikom provjere da li je podnosilac zahtjeva finansijski solventan radi izdavanja odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa umanjenim iznosom ili upotrebu oslobođenja od obaveze polaganja obezbjeđenja iz stava 1 tačka 5, stava 2 tačka 6 i stava 3 tačka 11 člana 204 Uredbe, carinski organ treba da uzme u obzir da li podnosioc zahtjeva može da ispunjava obaveze plaćanja carinskog duga i drugih davanja koje mogu nastati, a koje nijesu obuhvaćene tim obezbjeđenjem.

Carinski organ može da uzme u obzir rizik od nastanka carinskog duga i drugih davanja prema vrsti i veličini poslovnih aktivnosti podnosioca zahtjeva povezanih sa carinom i vrstu robe za koju se zahtijeva obezbjeđenje.

Carinski organ treba da provjeri opravdanost finansijske solventnosti podnosioca zahtjeva, u skladu sa kriterijumom iz člana 26 stav 1 tačka 3 Carinskog zakona, i izda odobrenje za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa umanjenim iznosom ili oslobođenje od obaveze polaganja tog obezbjeđenja.

#### **3.1.4. Provjera kriterijuma i uslova**

Nadležna organizaciona jedinica u sjedištu Uprave carina - Odsjek za naknadnu kontrolu će, prilikom ispitivanja uslova iz člana 204 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (tačke (a) do (e) člana 84 (1), tačke (a) do (f) člana 84 (2) i član 84 (3) (a) do (k) UCC DA/član 75(2) i 75(3) CT Konvencije), postupati u skladu sa postupkom za odobrenje ovlašćenog privrednog subjekta. Prilikom ispitivanja uslova iz člana 204 Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti (član 84 (1) (f), član 84 (2) (g) i član 84 (3) (l) UCC DA), naprijed navedena organizaciona jedinica će ih procijeniti na osnovu dokaza o:

- a) sredstvima na računima u bankama,
- b) gotovini,
- c) novčani ekvivalent - npr. računi za poravnanje, čekovi primljeni umjesto gotovine, nagrade,
- d) grantovi i subvencije;
- e) neposredni odnos likvidnosti, koji odražava solventnost i druge pokazatelje finansijske discipline.
- f) svim drugim resursima nosioca tranzitnog postupka.

Ako podnosilac zahtjeva već ima status ovlašćenog privrednog subjekta (AEO), nije potrebno ponovo provjeravati ispunjenost svih uslova za umanjene garancije ili oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja. Ovo je relevantno za one uslove koji su već provjereni u postupku odobrenja za dobijanje statusa AEO.

Mogući odnosi visine referentnog iznosa i visine zajedničkog obezbjeđenja (100%, odnosno 50% ili 30% referentnog iznosa - umanjeno i 0% referentnog iznosa - oslobođenje od polaganja instrumenta zajedničkog obezbjeđenja) kojim se obezbjeđuje taj referentni iznos prikazani su na sledećoj slici:

##### **3.1.4.1 Provjera opštih uslova za davanja odobrenja za zajedničko obezbjeđenje**

Opšti uslovi su:

- a) podnosilac zahtjeva mora imati sjedište na carinskom području Crne Gore. U slučaju kada je podnosilac zahtjeva fizičko lice, smatra se da je ovaj uslov ispunjen, iako je riječ o licu koje nema prebivalište ili poslovno sjedište na carinskom području Crne Gore. Ako je podnosilac zahtjeva pravno lice, to lice mora imati sjedište, registrovano predstavništvo, zastupništvo ili stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Crne Gore.
- b) podnosilac zahtjeva nije počinio nijednu ozbiljnu povredu ili ponovljenu povredu carinskog zakonodavstva i poreskih pravila, uključujući evidenciju težih krivičnih djela koja se odnose na njegovu privrednu djelatnost.

Ako podnositelj zahtjeva nije fizičko lice, smatra se da je ovaj kriterijum ispunjen ako u posljednje tri godine nije pravno proglašen krivim za ozbiljnu ili ponovljenu povredu carinskih i poreskih propisa, niti je počinio teška krivična djela u vezi sa svojim poslovanjem. Ovo je relevantno za bilo koju od sledećih lica:

1. podnositelj zahtjeva,
2. odgovorno lice kod podnosioca zahtjeva ili lice koje vrši kontrolu nad njegovim upravljanjem,
3. zaposleni koji je odgovoran za carinska pitanja.

Prilikom provjere ispunjenosti ovog uslova treba uzeti u obzir sljedeće:

- termin „ponovljena povreda carinskih propisa“, koji se odnosi na tranzitni postupak, smatra se kada se u 12 mjeseci koji prethode danu podnošenja zahtjeva izdaju 3 ili više prekršajnih naloga ili 3 rešenja za istu povredu u 12 mjeseci koji prethodi danu podnošenja zahtjeva,

- termin "ozbiljno kršenje carinskih propisa", koji se odnosi na tranzitni postupak, smatra se bilo kakvom povredom zakona koja je sankcionisana novčanom kaznom od 2.500 EUR i više i bilo kojom povredom zakona objedinjenom kombinovanim postupkom koji je sankcionisan novčanom kaznom od 5.000 EUR i više.

c) podnositelj zahtjeva redovno koristi tranzitni postupak, ili ima praktične standard kompetentnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su direktno povezani sa obavljanom aktivnošću.

Uslov da podnositelj zahtjeva redovno koristi tranzitni postupak smatra se ispunjenim kada podnositelj zahtjeva podnosi najmanje jednu tranzitnu deklaraciju sedmično ili najmanje 50 tranzitnih deklaracija godišnje.

Uslov „praktični standardi kompetentnosti ili profesionalnih kvalifikacija“ smatra se ispunjenim ako je ispunjen jedan od dva sledeća uslova:

- u slučajevima kada je podnositelj zahtjeva kompanija koja se bavi međunarodnom špedicijom, lice nadležno za carinske poslove je podnijelo dokaz o položenom stručnom ispitu za carinske zastupnike u Upravi carina,
- u slučajevima kada podnositelj zahtjeva nije kompanija koja se bavi međunarodnom špedicijom, lice nadležno za carinske poslove je u Upravi carina podnelo dokaz o završenoj obuci o carinskim propisima.

#### **3.1.4.2. Provjera kriterijuma „zadovoljavajući sistem vođenja poslovnih evidencija i evidencije o prevozu robe”**

Odredbom člana 26. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona za ovaj kriterijum je propisano posjedovanje visokog nivoa kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahtjeva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu robe, koja omogućava odgovarajuće carinske kontrole.

U svrhu verifikacije, podnositelj zahtjeva obezbeđuje nadležnom carinskom organu fizički i elektronski pristup carinskim podacima i, tamo gdje je to moguće, podacima o prevozu robe.

Postojanje knjigovodstvenog sistema kroz razgovor sa podnosiocem zahteva ili njegovim zastupnikom utvrđuje se utvrđivanjem sledećih činjenica:

- a) postojanje i način sprovođenja određenih procesa u knjigovodstvu;

- b) provjereno znanje o odgovarajućem knjigovodstvenom i logističkom softveru za određene poslove koji se odnose na odluke carinskih organa u procesu carinjenja;
- c) sposobnost pronalaženja konkretnih dokumentovanih slučajeva u vezi sa odlukama koje donosi carinski organ;
- d) da li postoji pravilno upravljanje uvoznim ili izvoznim dozvolama ili ovlaštenjima u vezi sa mjerama trgovinske politike ili trgovinom poljoprivrednim proizvodima;
- e) provjera da li postoje unutrašnji propisi koji se odnose na knjigovodstvo (u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim standardima);
- f) provjera načina arhiviranja carinske i knjigovodstvene dokumentacije podnosioca zahtjeva (vrsta arhive, u vlasništvu/zakupu) i korišćenja usluga arhiviranja, provjera pristupa arhivi, provjera da li postoji način evidentiranja pozajmljenih i vraćenih dokumenata);
- g) verifikacija postojanja i načina sprovođenja uspostavljenih procesa u oblasti kontrole (interni propisi / postupci u vezi sa sprovođenjem interne verifikacije, verifikovana primjena unutrašnje kontrole za naredni period).

Razgovorom sa podnosiocem zahtjeva / zastupnikom, koji mora da potvrdi postojanje i funkcionisanje logističkog sistema, određuje se:

- a) verifikovano postojanje i način sprovođenja uspostavljenih logističkih procesa (kupovina, prijem, skladištenje, distribucija i prodaja robe);
- b) kontrola prilagođenih popisnih procesa (postojanje internih propisa / dokaza za rešavanje razlika u uvedenom stanju, dokaz o sprovođenju popisa);
- c) provjereno znanje o odgovarajućem logističkom softveru u određenim poslovnim slučajevima nakon donošenja odluke nadležnih carinskih organa u procesu carinjenja (skladišna evidencija, verifikacija dokumentacije koja se odnosi na prijem / izlazak / skladištenje robe / materijala);
- d) kontrola logističkog sistema koji razlikuje domaću i stranu robu;
- đ) kontrola postojanja internih postupaka u oblasti logistike.

Prethodno pomenute činjenice takođe se utvrđuju provjerom:

- a) podataka iz spoljnih izvora;
- b) informacija dobijenih tokom razgovora.

#### **3.1.4.3. Provjera kriterijuma „zadovoljavajuće finansijsko stanje“**

Da bi se verifikovalo zadovoljavajuće finansijsko stanje, utvrđivanje ispunjenosti ovog kriterijuma mora se izvršiti u skladu sa internim procedurama koje propisuje Uprava carina.

Provjera ispunjenosti uslova vrši se na osnovu obavezujućeg mišljenja nadležne organizacione jedinica Uprave carina - Odsjeka za naknadnu kontrolu.

Ako podnosilac zahtjeva postoji manje od tri godine, ispunjenje zakonom predviđenih uslova provjerava se na osnovu dostupnih evidencija i informacija.

#### **3.1.5. Postupak odobravanja**

##### **3.1.5.1 Podnošenje zahtjeva i izdavanje odobrenja**

Zahtjev za odobrenje za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja ili oslobođenja od podnošenja

obezbjedenja podnosi se Grupi za obezbjeđenja carinskog duga i mora imati datum i potpis. Podnosilac zahtjeva je odgovoran za:

- tačnost i potpunost podataka navedenih u zahtjevu,
- autentičnost, tačnost i validnost svih pratećih dokumenata, i
- poštovanje, prema potrebi, svih obaveza koje se odnose na stavljanje robe iz stava 25. ovog uputstva, u predmetni carinski postupak ili sprovođenja odobrenih aktivnosti.

Ako je Grupa za obezbjeđenje carinskog duga utvrdila zajedničko obezbjeđenje u iznosu od 30%, 50% ili 100% od referentnog iznosa, obavijestiće nosioca postupka i pozvati ga da preda garanciju za traženi iznos na obrascu propisanom u Prilogu 33 Uredbe (Prilog 32-03 IA UCC-a)/(Prilog C4 Dodatka III CT Konvencije). Oblici garancije za zajedničko obezbjeđenje nacionalnog i zajedničkog tranzitnog postupka navedeni su u Prilozima 7 i 13 ovog Uputstva.

Nakon podnošenja tražene garancije Grupi za obezbjeđenja carinskog duga, ovlašćeni carinski službenik će provjeriti da li je:

- a) garancija podnešena u propisanom obliku,
- b) garancija koju izdaje garant odgovara iznosu garancije utvrđenom u odobrenju za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja izdatom od strane Grupe za obezbjeđenja carinskog duga;

Garanciju izdatu od strane garanta potpisuje ovlašćeno lice (ako garanciju potpisuje više ovlašćenih lica, svako od ovih lica mora ručno navesti tekst, a iznos mora biti naveden riječima).

Ako je garancija podnesena u propisanom obliku i svi uslovi ispunjeni, ovlašćeni carinski službenik u Grupi za obezbjeđenje carinskog duga prihvata garanciju.

Ovlašćeni carinski službenik u Grupi za obezbjeđenje carinskog duga potvrđuje prihvatanje garancije svojim potpisom, pečatom, datumom i mjestom prihvatanja obezbjeđenja i registracionim brojem kreiranim u skladu sa Prilogom 1 ovog uputstva. Po prihvatanju, izdaće „Odluku nosiocu postupka o zajedničkom obezbjeđenju“ u smislu člana 72 Carinskog zakona (član 95 UCC) / (član 55(1)(a) Priloga I CT Konvencije) (u daljem tekstu „Odluka“). Odluka se izdaje ili odbija najkasnije u roku od 120 dana od dana prihvatanja zahtjeva (član 16 Carinskog zakona (član 22 (3) UCC-a). Obavještenje treba poslati u pisanom obliku nosiocu postupka i navesti iznos garancije koji je odredila Grupa za obezbjeđenje carinskog duga. Odluka mora sadržati:

- a) registarski broj garancije,
- b) identifikaciju nosioca postupka, njegov PIB i skraćeni naziv koji će navesti na tranzitnoj deklaraciji,
- c) oznaku garanta, njegov PIB i skraćeni naziv koji će se koristiti u elektronskoj komunikaciji sa Grupom za obezbjeđenje carinskog duga,
- d) referentni iznos zajedničkog obezbjeđenja,
- e) umanjenje iznosa zajedničkog obezbjeđenja,
- f) iznos obezbjeđenja za koji je podnijeta garancija
- g) ograničenja garancije, npr. isključene strane, izuzeta roba (samo u slučaju nacionalnog tranzita, ako je definisano nacionalnim zakonodavstvom) itd.,
- h) pojašnjenje i opis obaveze nosioca postupka u smislu člana 158 Carinskog zakona (član 233 UCC) / (član 8Dodatka I CT Konvencije):
  - obaveze koje proizilaze iz člana 202 Uredbe (član 156 UCC IA) / (član 74(5))

- Priloga i CT Konvencije),
- obaveza izvještavanja o gubitku, krađi ili falsifikovanju TC 31,
- obaveze u slučajevima opoziva i poništenja garancije (član 151 UCC IA) / član 80 Dodatka I CT Konvencije),
- dokaz da su ispunjeni uslovi za umanjeno zajedničko obezbjeđenje,

i) sve pojedinosti odluke utvrđene u odgovarajućim pravilima.

U slučaju zahtjeva za oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja, nakon prihvatanja zahtjeva, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga donosi Odluku o oslobođenju od podnošenja obezbjeđenja. Za oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja nosilac tranzitnog postupka imaće obavezu da prijavi izgubljeni, ukradeni ili krivotvoreni TC 33.

Ovlašćeni carinski službenik u Grupi za obezbjeđenje carinskog duga dodjeljuje GRN registracione brojeve elektronskih uvjerenja o garanciji koristeći GMS. Takođe će izdati u papiru TC 31 ili TC 33 koji se može koristiti u slučaju postupka kontinuiteta poslovanja (rezervnog postupka) u polaznoj carinskoj ispostavi. Nosilac postupka će dokazati podobnost za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja ili oslobođenja od podnošenja obezbjeđenja navođenjem dodijeljenog GRN i pristupne šifre ili podnošenjem TC 31 (TC 33) prema potrebi.

Carinski službenik izdaje TC 31 (TC 33) u Grupi za obezbjeđenje carinskog duga koristeći GMS, potpisuje ga i stavlja carinski pečat. U TC 31 (TC 33) nisu dozvoljene ispravke i zato, ako postoji greška u štampanju uvjerenja, netačno popunjeno uvjerenje mora biti odbačeno i ponovo odštampano. Carinski službenik provjerava podatke u TC 31 (TC 33), posebno GRN broj naveden u rubrici 2 i unos zabilješke u rubrici 8 TC 31 (rubrika 7 TC 33).

Rubrika 2 u TC 31 (TC 33) se odnosi na GRN dodijeljen od strane GMS-a.

Nosilac postupka pod sopstvenom odgovornošću naznačiće na poledini TC 31 (TC 33) lica koja je on ovlastio da u njegovo ime potpišu tranzitne deklaracije. Podaci o ovlašćenim licima uključuju ime i uzorak potpisa. Nosilac postupka mora potpisom potvrditi bilo koju od ovlašćenih osoba. Međutim, na nosiocu postupka je da precrtava prazne pasuse na poledini ili da ostavi prazne prostore.

TC 31 (TC 33) izdaje se period od najviše pet godina, a carinska Grupa za obezbjeđenje carinskog duga koja ga je izdala može ga produžiti jednom na najviše pet godina ako odobrenje za zajedničko obezbjeđenje nije opozvano i ako su svi uslovi i kriterijumi i dalje ispunjeni. To se može učiniti na zahtjev nosioca odobrenja. U tom slučaju, podaci se unose u rubriku 9 sertifikata i Grupa za obezbjeđenje registruje produženje u GMS-u.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga najmanje jednom godišnje provjerava da li su ispunjeni svi uslovi pod kojima je izdato zajedničko obezbjeđenje i na osnovu kojih je umanjeno iznos zajedničkog obezbjeđenja. Nosilac odobrenja obavijestiće lokalno nadležnu carinsku ispostavu o svim okolnostima nastalim nakon odobrenja, koje mogu uticati na njegovo produženje ili sadržaj odobrenja. U slučaju negativne provjere ispunjenosti uslova za iznose zajedničkog obezbjeđenja, preduzeće odgovarajuće mjere.

Ako rok važenja sertifikata TC31 ili TC33, uključujući mogućnost produženja, istekne, a odobrenje i dalje važi, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će izdati novi sertifikat na zahtjev nosioca postupka. Nosilac postupka mora da vrati nevažeće sertifikate TC31 ili TC33 Grupi za obezbjeđenje carinskog duga.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga vodi evidenciju izdatih sertifikata TC31 i TC33 (datum izdavanja, broj primjeraka, datum važenja i produženje istih) u GMS-u.

Sertifikat zajedničkog obezbjeđenja TC 31 i sertifikat o oslobođenju od podnošenja obezbjeđenja TC 33 štampa i distribuira proizvođač na osnovu sporazuma sa Upravom carina.

Sertifikat zajedničkog obezbjeđenja TC31 i sertifikat o oslobođenju od podnošenja obezbjeđenja TC33 za postupak zajedničkog tranzita važe u svim ugovornim stranama CT Konvencije navedene u rubrici 7 TC 31 (rubrika 6 TC 33) koje nisu precrtane i nisu navedene



kao „nije primjenjivo“ u GMS-u. Model sertifikata zajedničkog obezbjeđenja TC31 dat je u Prilogu 9 ovog Uputstva. Model sertifikata o oslobođenju od podnošenja obezbjeđenja TC33 dat je u Prilogu 10 ovog Uputstva.

### **3.1.5.2 Poništenje, opoziv i izmjena odobrenja**

Nosilac odobrenja obavijestiće Grupu za obezbjeđenje carinskog dugao svim okolnostima nastalim nakon izdavanja odobrenja, koje mogu uticati na njegovu dalju valjanost ili sadržaj.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga poništava odobrenje ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- a) odobrenje je dato na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka;
- b) nosilac odobrenja je znao ili je trebao znati da su ove informacije netačne ili nepotpune (npr. netačan broj tranzitnih operacija koje opravdavaju upotrebu pojednostavljenja, pogrešna lokacija robe itd.

Odobrenje se ukida ili mijenja na zahtjev nosioca odobrenja.

Takođe, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga može opozvati ili izmijeniti odobrenje ako na osnovu pruženih podataka zaključi da odobrenje više ne ispunjava tražene uslove, na primjer:

- a) jedan ili više uslova potrebnih za izdavanje odobrenja više nisu ispunjeni;
- b) okolnosti nastale nakon izdavanja odobrenja utiču na njegov sadržaj ili nastavak važenja;
- c) nosilac ne ispunjava obaveze nametnute odobrenjem.

Odobrenje se može izmijeniti na zahtjev nosioca odobrenja u sledećim slučajevima:

- a) promjena referentnog iznosa, ili
- b) proširenje ili smanjenje liste zemalja u kojima se garancija može koristiti, u slučaju zajedničkog tranzitnog postupka.

U slučaju da nosilac postupka, u zavisnosti od svojih aktivnosti vezanih za tranzitni postupak, podnese zahtjev za promjenu referentnog iznosa, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga dužna je da provjeri ispunjenost uslova za izdavanje odobrenja, posebno odobrenja sa umanjenim iznosom garancije ili oslobođenje od podnošenja garancije.

Ako garant otkáže garanciju ili Grupa za obezbjeđenje carinskog duga ukine odobrenje garancije, otkazivanje ili opoziv stupa na snagu šesnaestog dana od datuma otkazivanja ili opoziva. Nakon ovog perioda, nosilac postupka će odmah vratiti sve važeće TC 31 Grupi za obezbjeđenje carinskog duga.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga donosi odluku o poništenju, opozivu ili izmjeni odobrenja za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja ili oslobođenja od obaveze podnošenja garancije ako jedan ili više uslova koji su na snazi u vrijeme izdavanja odobrenja više nisu ispunjeni ili važe.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga poziva nosioca postupka da dostavi važeća TC 31 (TC 33) uvjerenja u roku navedenom u odluci.

Odluka će sadržati obrazloženje i izjavu o izvršnosti u smislu člana 17 Carinskog zakona (Član 23 UCC) / (Član 65 Prilog I CT Konvencije).

Datum stupanja na snagu biće datum obavještenja nosioca odobrenja. Međutim, tamo gdje to izuzetno zahtijevaju legitimni interesi nosioca odobrenja, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga može odrediti kasniji datum stupanja na snagu odluke. Ovaj datum mora biti naveden u odluci.

Grupa za obezbjeđenje carinskog dugačuva odluku, kao i sve priloge, najmanje tri godine od kraja godine u kojoj je donijeta odluka o opozivu ili izmjenama.

Po prijemu zahtjeva od nosioca odobrenja ili po službenoj dužnosti, Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će donijeti odluku o poništenju, opozivu ili izmjeni odobrenja u smislu člana 17 Carinskog zakona (Član 23. UCC) / ( Član 65. Dodatak I CT Konvencije). Opoziv odobrenja garanta, odobrenje garancije koja je izdata od stranegaranta ili poništenje garanta i datum njegovog stupanja na snagu evidentiraće u GMS od strane Grupe za obezbjeđenje carinskog duga(Član 23 (3), Dodatak I CT Konvencije).

### **3.1.5.3 Suspenzija odobrenja**

Suspenzija odobrenja znači da dato odobrenje ne važi tokom određenog perioda.

Odobrenje se može suspendovati, umjesto da se poništi, opozove ili izmijeni, ukoliko:

- a) mogu postojati dovoljni razlozi za poništavanje, opoziv ili izmjenu odobrenja, ali nadležni organi još nemaju sve potrebne elemente za odlučivanje o poništenju, opozivu ili izmjeni;
- b) nosilac odobrenja više ne ispunjava jedan ili više uslova ili ne osigurava ispunjenje svoje obaveze, ali carinske vlasti mu dozvoljavaju da preduzme odgovarajuće mjere za poboljšanje situacije;
- c) nosilac odobrenja zahtijeva takvu suspenziju jer privremeno nije u stanju da ispuni uslove ili da se pridržava obaveza nametnutih tim odobrenjem.

U slučaju iz člana 67 st. 1 tač. (b) i (c) Konvencije, nosilac postupka obavještava Grupu za obezbjeđenje carinskog duga o mjerama koje se obavezuje da preduzme kako bi osigurao ispunjenje uslova ili ispunjavanje obaveza, kao i vremenski period koji treba da preduzme te mjere.

### **3.1.5.4 Rok suspenzije odobrenja**

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga mora odrediti period suspenzije. Generalno, trebalo bi da odgovara vremenskom periodu koji je potreban carinskom organu da utvrdi da li su ispunjeni uslovi za poništenje, opoziv ili izmjenu.

Period suspenzije se može dalje produžiti na zahtjev nosioca odobrenja. Takođe, nadležni carinski organ može dalje produžiti taj period ako mu treba više vremena za verifikaciju mjera koje je preduzimao nosilac kako bi se osiguralo ispunjavanje uslova ili poštovanje obaveza, ali to produženje neće biti duže od 30 dana.

Takođe je potrebno produženje perioda suspenzije tamo gdje carinske vlasti nakon njega namjeravaju da ponište, opozovu ili izmijene to odobrenje. U ovom slučaju taj rok će se produžiti dok odluka o poništenju, opozivu ili izmjeni ne stupi na snagu.

### **3.1.5.5 Završetak suspenzije odobrenja**

Suspenzija se završava istekom perioda suspenzije, osim ako se prije isteka tog perioda ne dogodi jedna od sledećih situacija:

- a) suspenzija se povlači na osnovu toga što ne postoje osnovi za poništenje, ukidanje ili izmjenu odobrenja, u kom slučaju suspenzija prestaje danom povlačenja;

b) suspenzija je povučena kada je u slučaju zajedničkog postupka tranzita nosilac odobrenja dokazao carinskom organu nadležnom za izdavanje odobrenja da je preduzeo neophodne mjere kako bi obezbijedio ispunjenje uslova utvrđenih za davanje odobrenja ili izvršenje obeveza predviđenih tim odobrenjem u kom slučaju će se suspenzija završiti na dan povlačenja;

c) suspendovano odobrenje se poništava, opoziva ili mijenja, u kom slučaju suspenzija prestaje danom poništavanja, opoziva ili izmjene.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga obavještava nosioca odobrenja o isteku suspenzije.

#### **3.1.5.6. Ponovna procjena odobrenja**

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga nadležna za izdavanje odobrenja dužna je da ga povremeno ponovo procijeni, u sledećim slučajevima:

- a) kada postoje zakonodavne izmjene koji utiču na odobrenje;
- b) kada je to potrebno, kao rezultat sprovedenog monitoringa;
- c) zbog podataka koje je dostavio nosilac odobrenja ili drugi organi.

U zavisnosti od razloga za ponovnu procjenu, može doći do potpunog ili djelimičnog preispitivanja konkretnih uslova.

Rezultat ponovne procjene može uključivati sledeće:

- a) zadržavanje dodijeljenog odobrenja bez izmjena;
- b) izmjena odobrenja;
- c) opoziv odobrenja;
- d) suspenzija odobrenja.

O rezultatu ponovne procjene se obavještava nosilac odobrenja.

#### **3.1.5.7. Garancija**

Garancija koja je izdata od strane odobrenog garanta sačinice se na jednom od obrazaca utvrđenih u Prilozima 32, 33 i 34 Uredbe u slučaju nacionalnog tranzita / Prilozi C1, C2 i C4 Dodatku III Konvencije (Prilozi 32-01 do 32-03 Sprovedbene uredbe UCC-a).

U slučaju zajedničkog tranzitnog postupka, nosilac postupka može odabrati da garancija ne važi u svim zemljama koje koriste zajednički tranzitni postupak. U tom slučaju, samo će države u kojima važi garancija biti navedene u garanciji. Garancija se uvijek mora primijeniti na sve države članice EU. Samo neke ili sve države EFTA-e ili zemlje koje su države CT konvencije i imaju status države zajedničkog tranzita mogu biti izuzete, a zatim te zemlje moraju biti izbrisane iz garancije i iz rubrike 7 u TC31 ili rubrike 6 u TC33.

Prihvatanje zajedničkog instrumenta obezbjeđenja-garancije ovjerava se potpisom starješine organa i pečatom Uprave carina.

#### **3.1.5.8. Odobrenje, poništenje i opoziv garancije**

Garanciju koju izdaje garant odobrava Grupa za obezbjeđenje carinskog duga, koja obavještava lice koje je dužno da položi garanciju.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga može u bilo kom trenutku opozvati odobrenje garanta ili garanciju koju je izdao garant. Grupa za obezbjeđenje carinskog duga će o povlačenju odobrenja obavijestiti garanta i lice od kojeg se zahtijeva da položi garanciju. Opoziv odobrenja garanta ili garancije stupa na snagu 16. dana nakon datuma prijema odluke o opozivu ili dana kada se smatra da je garant primio odluku

Garant može u bilo kom trenutku opozvati svoju garanciju. O opozivu garant će obavijestiti Grupu za obezbjeđenje carinskog duga. Opoziv garancije neće uticati na robu koja je u trenutku kada je opoziv stupio na snagu već bila stavljena i još uvijek je u postupku tranzitnog postupka pod opozvanom garancijom. Opoziv garancije od strane garanta stupa na snagu šesnaestog dana od dana kada garant obavijesti Grupu za obezbjeđenje carinskog duga o opozivu. U slučaju zajedničkog tranzitnog postupka, carinski organi odgovorni za garancije evidentiraju u Sistem upravljanja garancijama (GMS) sve informacije o bilo kom opozivu odobrenja garanta, garancije bili opozivu od strane garanta.

### **3.2. Pojedinačno obezbjeđenje**

Pojedinačno obezbjeđenje mora u potpunosti pokriti iznos carinskog duga i drugih troškova koji mogu nastati, obračunatih na osnovu najviših stopa dažbina primjenjivih na robu. Za obračun carinskog duga koji se naplaćuju pri uvozu, koristiće se važeća stopa na snazi u Crnoj Gori, kao zemlji otpreme.

Za potrebe ovog obračuna, domaća roba koja je stavljena ili treba da bude stavljena u tranzitni postupak smatraće se stranom robom, kako bi se osigurala moguća naplata carinskog duga u drugoj ugovornoj strani.

Pojedinačno obezbjeđenje može biti podnešeno:

- a) u vidu gotovinskog depozita;
- b) u vidu garancije izdate od strane garanta, ili
- c) u vidu kupona.

Kako bi se obezbijedila dovoljna kontrola nad primjenom tranzitnog postupka, može se primijeniti poseban postupak za upotrebu pojedinačnog obezbjeđenja. Potvrda o okončanju tranzitnog postupka bez neregularnosti od nadležne određene ispostave može se sastaviti na tranzitnom pratećem dokumentu (TAD) ili na dodatnoj kopiji br. 5 tranzitne deklaracije ili kopiji lista 5 u slučaju postupka kontinuiteta poslovanja (rezervnog postupka). Polazna ispostava može takav dokument koristiti kao alternativni dokaz o ispravnom okončanju postupka u smislu člana 433 Uredbe (član 312 (1) (a) UCC IA) / (član 51(1) Priloga I CT Konvencije) i radi razduženja tranzitnog postupka. Ovaj postupak se takođe može na odgovarajući način primijeniti i kada se koristi zajedničko obezbjeđenje.

#### **3.2.1. Pojedinačno obezbjeđenje u vidu gotovinskog depozita (NCTS kod garancije“3”)**

##### **3.2.1.1. Gotovinski depozit i važenje obezbjeđenja**

Obezbjeđenje za carinski dug i druga plaćanja za jedan tranzitni postupak može se dati i polaganjem gotovine u polaznoj ispostavi. Ovo obezbjeđenje važi u Crnoj Gori samo za nacionalni tranzit, ili za sve Strane ugovornice za zajednički tranzit.

Postupak odobravanja obezbjeđenja carinskog duga u zajedničkom tranzitnom postupku upotrebom gotovinskog depozita teče na način što:

Nosilac postupka tranzita prije sprovođenja tranzitnog postupka, podnosi polaznoj carinskoj ispostavi zahtjev za određivanje visine gotovinskog depozita sa predloženom visinom referentnog iznosa za carinski dug koji može nastati. Uz zahtjev prilaže kopiju fakture ili profakture. Može dostaviti i carinsku deklaraciju, koja nije registrovana u sistemu, sa tarifnim oznakama za svaki proizvod. Na osnovu dostavljene dokumentacije polazna carinska ispostava, vrši provjeru navedenih podataka i utvrđuje maksimalan carinski dug koji može nastati za tu tranzitnu operaciju. Nakon čega polazna ispostava na zahtjevu, u vidu zabilješke,

odobrava visinu gotovinskog depozita za pojedinačno obezbjeđenje carinskog duga. Nosilac postupka uplaćuje procenjeni iznos dažbina na depozitni račun nadležne carinarnice, i dokaz o uplati ili izvod iz banke dostavlja nadležnoj carinarnici. Nosilac postupka u svom zahtjevu za korišćenje gotovinskog depozita kao obezbjeđenje navodi broj računa na koji će se gotovinski depozit vratiti po završetku tranzitnog postupka. Nakon utvrđivanja da je na depozitni račun uplaćen odgovarajući iznos, carinarnica izdaje Potvrdu o gotovinskom depozitu (Prilog 27). Gotovinski depozit se takođe smatra depozitom druge ekvivalentne zakonske valute.

#### **3.2.1.2. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju**

U slučaju da se gotovinski depozit koristi kao obezbjeđenje za tranzit u element podatka 99 02 000 000 Vrsta osiguranja u elektronskoj tranzitnoj deklaraciji upisuje se oznaka "3" - Za pojedinačno obezbjeđenje u gotovini ili drugim sredstvima plaćanja koji carinski organi priznaju kao ekvivalentni polaganju gotovine, u eurima ili u valuti države u kojoj se zahtijeva obezbjeđenje (član 19. Dodatka I), u elementu podatka 99 03 000 000 - Referentna oznaka obezbjeđenja upisuje se broj potvrde o gotovinskom depozitu, u element podatka 99 03 012 000 upisuje se valuta a u element podatka 99 03 071 000 upisuje se iznos koji treba pokriti, kao i u tranzitnom pratećem dokumentu (TAD) a u pisanoj tranzitnoj deklaraciji u rubrici 52. Ovaj instrument obezbjeđenja se neće registrovati u GMS-u.

#### **3.2.1.3. Razduživanje obezbjeđenja ili plaćanje carinskog duga**

Ako su carinski dug i druga plaćanja obezbijedena novčanim depozitom u polaznoj ispostavi, gotovina se vraća nosiocu postupka tek nakon razduženja tranzitnog postupka. Tranzitni postupak koji je okončan takođe će se smatrati razduženim.

Kada tranzitni postupak nije pravilno okončan i kada nosilac postupka ili drugi dužnik odgovoran za plaćanje carinskog duga i drugih plaćanja nije platio, gotovinski depozit se koristi za plaćanje nastalog carinskog duga.

Obezbjeđenje u vidu gotovinskog depozita vraća polazna carinarnica u skladu sa uputstvima datim od nosioca postupka u zahtevu za korišćenje gotovinskog depozita kao obezbjeđenja za tranzit. Prije vraćanja deponovane gotovine potrebno je u NCTS aplikaciji provjeriti da li je postupak tranzita ispravno okončan.

### **3.2.2. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije (NCTS kod garancije "2")**

#### **3.2.2.1. Davanje i prihvatanje pojedinačnog obezbjeđenja u obliku garancije koju izdaje garant**

Pojedinačno obezbjeđenje daje nosilac tranzitnog postupka za carinski dug i druga plaćanja u tranzitnom postupku za izvršenje jednog tranzitnog postupka od mjesta polaska do odredišta.

Pojedinačno obezbjeđenje se mora dati u punom iznosu za carinski dug i druga plaćanja.

Pojedinačna garancija sa obezbjeđenjem čiji je uzorak dat u Prilogu 32 Uredbe (Prilog 32-02 UCC IA) / (Prilog C1 Dodatka III CT Konvencije), kao opšte pravilo, prihvata carinski službenik

u polaznoj carinskoj ispostavi, koja vrši ulogu i kancelarije za garancije. Oblici garancije za pojedinačno obezbjeđenje za nacionalni i zajednički tranzitni postupak navedeni su u Prilozima 6 i 15 ovog Obavještenja.

Ako nadležna ispostava nije ujedno i polazna ispostava, ta ispostava zadržava jednu kopiju primljene garancije za obezbjeđenje. Original koji je nosilac tranzitnog postupka predočio u polaznoj ispostavi ostaje u polaznoj ispostavi. Međutim, kada se podaci o garancijama između Grupe za obezbjeđenje carinskog duga i polazne ispostave razmjenjuju korišćenjem informacione tehnologije i računarskih mreža, original garancije Grupi za obezbjeđenje carinskog duga, a papirna kopija neće biti podnešena u polaznoj ispostavi.

Nosilac postupka daje obezbjeđenje u iznosu dovoljnom da obezbijedi plaćanje duga na osnovu najviše carinske stope koja se primjenjuje na robu iste vrste koja može nastati u vezi sa robom stavljenom u postupak tranzita, u skladu sa članom 194 Uredbe / član 18 Dodatak I CT konvencije.

Nadležna ispostava će popuniti Dio II - Odobrenje od strane nadležne ispostave i izvršiti evidenciju u Sistemu upravljanja garancijama (GMS).

Sve detalje o primljenoj garanciji evidentiraće nadležna carinska ispostava u GMS-u, koristeći postupak naveden u dokumentu "Funkcionalne specifikacije GMS-a". Dodijeljeni GRN i pristupna šifra se saopštavaju nosiocu tranzitnog postupka.

#### **3.2.2.2. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju**

U slučaju da se pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije koju izdaje garant koristi kao garancija za tranzit, u element podataka 99 02 000 000 Vrsta osiguranja u elektronskoj tranzitnoj deklaraciji upisuje se oznaka „2“, kao i u tranzitnom pratećem dokumentu (TAD) ili u polju 52 u JCI i u dijelu „iznos garancije“ unosi se ukupan iznos garancije, referentni broj garancije i pristupna šifra.

U slučaju zajedničkog tranzita i ograničenja teritorijalne valjanosti, kodovi zemalja za koje garancija ne važi moraju biti registrovani u GMS, kao i upotreba šifre EU za sve države članice EU, CH za Švajcarsku Konfederaciju, NO za Norvešku, IS za Island, MK za Sjevernu Makedoniju, RS za Srbiju, TR za Tursku i UK za Ujedinjeno Kraljevstvo. Garancija mora uvijek važiti za sve države članice EU, nije moguće izuzeti jednu ili više država članica EU iz garancije.

#### **3.2.2.3. Razduživanje garancije i plaćanje carinskog duga iz garancije**

Garancija će se teretiti od trenutka evidentiranja pozitivnih rezultata upotrebe garancije (pozitivni IE205) do trenutka kada se tranzitni postupak pravilno završi i do razduživanja tranzitne deklaracije. U ovom slučaju, carinski organ obezbjeđenja može, na zahtjev nosioca tranzitnog postupka, izdati obavještenje o razduženju pojedinačnog obezbjeđenja i obavještenje za garanta da je oslobođen svojih obaveza.

U slučaju da tranzitna deklaracija nije razdužena ili se tranzitni postupak ne okonča pravilno, garancija se može osloboditi samo ako carinski dug naplati nosilac postupka ili drugo lice za koje se utvrdi da je odgovorno za plaćanje carinskog duga. Ako niko od pomenutih lica ne plati nastali carinski dug, tada će se naplatiti od garanta.

#### **3.2.3. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije izdate od strane garanta za višestruku upotrebu (NCTS kod garancije "9")**

U slučaju zajedničkog tranzitnog postupka i privremene zabrane upotrebe zajedničkog obezbjeđenja u umanjenom iznosu ili upotrebe zajedničkog obezbjeđenja u skladu sa članom 73 Carinskog zakona / član 77 Priloga I i Priloga I, Dodatak I CT Konvencije, nosiocu postupka

može biti dozvoljeno da koristi pojedinačno obezbjeđenje za višestruku upotrebu. U tom slučaju koristiće se postupak opisan u stavu 3 Priloga I, Dodatak I CT Konvencije.

#### **3.2.4. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona (NCTS kod garancije "4")**

##### **3.2.4.1. Davanje i prihvatanje pojedinačnog obezbjeđenja u obliku kupona od strane garanta**

Pojedinačno obezbjeđenje može se dobiti sa kuponima od 10,000 € koje garant izdaje osobama koje žele da budu nosioci postupka. Kuponi obezbjeđenja će važiti u svim stranama ugovornicama CT Konvencije.

Grupa za obezbjeđenje carinskog duga biće odgovorna za izdavanje odobrenja garantu za izdavanje TC 32 garantnih kupona. U tu svrhu, garant će podnijeti garanciju sa obezbjeđenjem, čiji je model naveden u Prilogu 34 Uredbe (Prilog 32-02 UCC IA) / (Prilog C2 Dodatka III CT Konvencije). Oblici garancija za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona za nacionalni i zajednički tranzitni postupak priloženi su u Prilozima 8 i 9 ovog Uputstva.

Ovlašćeni garant će, na osnovu odobrenja izdatog od carinskog organa, garantovati za bilo koji dokument TC 32 koji je izdao. Spisak odobrenih garanta za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona iz svih zemalja ugovornica CT konvencije biće ažuriran na web sajtu Uprave carina.

Ovlašćeni carinski službenik u ispostavi za garancije provjerava da li je garancija:

- a) podnesena na propisanom obrascu,
- b) potpisana od strane ovlašćene osobe.

Ako je izjava o garanciji podnešena u propisanom obrascu obliku i potpisana od ovlašćenog lica, ovlašćeni carinski službenik u ispostavi za garancije prihvata garanciju.

Odobrenje garancije će biti izdato od strane carinskog službenika, koji to potvrđuje svojim potpisom, carinskim pečatom, datumom i mjestom prihvatanja obaveze plaćanja i dodjeljuje registracione brojeve GRN garantnim kuponima koristeći GMS, što će garant naznačiti zajedno sa brojem garancije u TC 32. Po prijemu izdaće „Odluku da garant bude garant pojedinačnog obezbjeđenja u obliku kupona“. Odluka se izdaje ili odbija najkasnije u roku od 120 dana od dana prijema zahtjeva (član 16 (6) Carinskog zakona (član 22 (3) UCC-a).

Ovlašćeni carinski službenik evidentiraće sve podatke o izdatom obezbjeđenju u GMS, koristeći postupak naveden u dokumentu Funkcionalne specifikacije GMS-a. Garantu će biti dodijeljeni GRN i pristupna šifra za izdate kupone i obaviješteni nosilac postupka i grupa za obezbjeđenje carinskog duga.

Garant je odgovoran za svaki dokument garancije TC 32, čiji je model naveden u Prilogu 35 Uredbe (Prilog 32-06 UCC IA) / (Prilog C3, Dodatak III CT Konvenciji) do iznosa od 10.000 €.

Garantni kuponi TC 32 može izdati garant od trenutka kada je Grupa za obezbjeđenje carinskog duga prihvatila garanciju, dodijelila GRN za garancije u GMS i donijela odluku. Postupak je sličan postupku izdavanja zajedničkog obezbjeđenja.

Grupa za obezbjeđenje cariskog duga treba da osigura da garant ima dovoljno finansijskih sredstava za plaćanje bilo kakvog carinskog duga koji bi mogao nastati. Carinska ispostava bi posebno mogla razmotriti ograničavanje broja kupona koje je izdao predmetni garant.

Kada se podaci o obezbjeđenjima između Grupe za obezbjeđenje carinskog duga i garanta razmjenjuju korišćenjem informacione tehnologije i računarskih mreža, garant će Grupi za obezbjeđenje cariskog duga dostaviti sve potrebne podatke koji se odnose na kupone pojedinačnog obezbjeđenja koje garant izdaje slanjem elektronske poruke (IE224).

Grupa za obezbjeđenje cariskog duga poništava odobrenje garanta ili odobrenje garancije (član 219uredbe (član 151 UCC IA) / član 23 Dodatka I CT Konvencije) ako uslovi na snazi u trenutku prihvatanja više ne važe ili nisu ispunjeni. Opoziv ili poništavanje stupa na snagu 16-

og dana nakon obavještanja garanta ili Grupe za obezbjeđenje cariskog duga. Poništenje se vrši u pisanoj formi. Poništavanje odluke, kao i sve priloge, zadržava Grupa za obezbjeđenje cariskog duga najmanje tri godine od kraja godine u kojoj je odluka poništena. Grupa za obezbjeđenje cariskog duga će primijeniti relevantnu promjenu u GMS-u. Od datuma efektivnog poništavanja, prethodno izdati kuponi ne mogu se koristiti za stavljanje robe u tranzitni postupak.

Garant može poništiti svoju garanciju u bilo kom trenutku.

#### **3.2.4.2 Korišćenje kupona pojedinačnog obezbjeđenja (TC32)**

Na osnovu TC 32 izdatog u bilo kojoj Stani ugovornici CT konvencije, tranzitna operacija u okviru tranzitnog postupka može se pokrenuti u nadležnoj ispostavi bilo koje Strane ugovornice CT Konvencije.

Garantni kupon može koristiti samo za jednu tranzitnu deklaraciju jedan nosilac tranzitnog postupka, koji će biti naveden na kuponu.

Validnost kupona ne može biti duža od jedne godine. Garant može izdati kupone sa kraćim rokom važenja. Podaci o roku važenja moraju biti navedeni na kuponu, tako da će biti obaviještena Grupa za obezbjeđenje carinskog duga. Ove podatke daje garant na prednjoj strani kupona. Ako za kupon ne postoji datum isteka, smatraće se da je datum isteka godinu dana od datuma izdavanja. Kupon moraju potpisati i nosilac tranzitnog postupka i garant. Ukupan iznos carinskog duga mora biti obezbijeđen korišćenjem dovoljnog broja garantnih kupona.

Nosilac tranzitnog postupka predložiće polaznoj ispostavi određeni broj garantnih kupona koji odgovaraju višestrukom iznosu od 10.000 EUR, a koji su neophodni za pokrivanje zbira iznosa carinskog duga i drugih troškova koji mogu nastati. Na primjer, ako je za jednu tranzitnu deklaraciju procijenjeni iznos carinskih dažbina 25.000 EUR, tri kupona sa pojedinačnim garancijama (sa ukupnim pokrićem od 30.000 EUR moraju se dostaviti polaznoj ispostavi).

#### **3.3. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju**

Kada se koristi pojedinačna garancija u vidu kupona, kod elementa podataka Vrsta osiguranja upisuje se šifra „4” u grupi podataka "garancija" u elektronskoj tranzitnoj deklaraciji i tranzitnom pratećem dokumentu (TAD) ili u rubrici 52 u JCI. Naveden je i poziv na broj garancije sa kupona koji garant daje nosiocu tranzitnog postupka, a u dijelu „iznos garancije” naveden je ukupan iznos garancije. Garancija za svaki predati kupon iznosi 10.000 EUR, a pristupni kod garancije koji se koristi za svaki kupon biće naveden u elektronski predatoj tranzitnoj deklaraciji.

#### **3.4. Razduživanje garancije i plaćanje carinskog duga iz garancije**

Garancija će biti razdužena u trenutku kada se tranzitna operacija završi.

U slučaju da tranzitna operacija nije pravilno završena, polazna ispostava šalje obavještenje garantu.

### **4. Odgovornost nosioca tranzitnog postupka i garanta tokom transporta robe u tranzitnom postupku**

#### **4.1. Nosilac postupka**

Nosilac postupka u skladu sa članom 158 Carinskog zakona (član 233 UCC) / (član 8 Prilog I CT Konvencije) odgovoran je da iz polazne ispostave dostavi robu koja je stavljena u tranzitni postupak do odredišne ispostave u skladu sa uslovima utvrđenim za tranzitni postupak.



Naročito, to lice će biti odgovorno za dostavljanje robe do nadležne odredišne ispostave u propisanom roku, u nepromijenjenom stanju i pod netaknutim plombama.

Nosilac postupka u skladu sa članom 202 Uredbe (član 156 UCC IA) / (član 74 Dodatak I CT Konvencije) mora osigurati da iznosi koji se pripisuju robi koju on prevozi ne prelaze referentni iznos, takođe uzimajući u obzir sve radnje u kojima postupak još uvijek nije završen. Nosilac postupka će obavijestiti Grupu za obezbjeđenje carinskog duga ako referentni iznos nije dovoljan da pokrije njegove tranzitne operacije u okviru tranzitnog postupka.

#### **4.2. Garant**

Garant može biti samo treća strana, tj. garant i nosilac postupka ne smiju biti isto lice kod zajedničkog obezbjeđenja.

Garant mora biti treće lice sa sjedištem na carinskom području Crne Gore. Takvo lice će, u smislu člana 7 Carinskog zakona (član 5 (31) UCC), biti lice koje ima sjedište, centralnu kancelariju ili stalno poslovno sjedište na carinskom području Crne Gore, u kojoj je obezbjeđenje deponovano i odobreno od strane carinskih organa.

Samo kreditna ili finansijska institucija ili osiguravajuće društvo akreditovano u Crnoj Gori mogu biti garant u tranzitu. On mora carinskim vlastima da podnese garanciju (navedenu u Prilozima 6,7,8,9,13 ili 15), u kojoj izjavljuje da je spreman da izda garancije za nosioca tranzitnog postupka.

Garancija mora sadržati njegove lične podatke, poimenice:

- piib garanta, i
- njegovu adresu (ulica i broj, država, poštanski broj i grad)

Garant mora uspostaviti prebivalište ili odrediti korespondentsku kancelariju za pružanje usluga u stranama ugovornicama kojih se tiče predmetne tranzitne operacije za koju garancija važi (države navedene u stavu 1 garancije). Budući da je Unija jedna od strana ugovornica, garant mora uspostaviti prebivalište ili odrediti korespondentsku kancelariju za pružanje usluga za usluge u svakoj državi članici.

Garant mora u svojoj ispravi naznačiti detalje za kontakt prebivališta ili korespondentsku kancelariju za uslugu odvojeno za svaku zemlju u kojoj garancija važi, poimenice:

- kod države;
- naziv (ime i prezime ili naziv firme)
- adresa (ulica i broj, država, poštanski broj i grad)

Nakon što nadležni carinski organ obezbjeđenja prihvati garanta i unese potrebne podatke u sistem upravljanja garancijama (GMS), o tome obavještava garanta.

Nadležni organi će odbiti odobrenje garanta ako procijene da ne pružaju dovoljnu sigurnost za potpuno i blagovremeno plaćanje uvoznih dažbina koje bi mogle nastati do iznosa garancije.

#### **4.3. Odgovornost nosioca postupka i garanta**

Kada dođe do kršenja uslova propisanih za tranzitni postupak nezakonitim ponašanjem, garant, čija je odgovornost solidarna, takođe će biti odgovoran carinskim organima zajedno sa nosiocem postupka.

Budući da su obaveze nosioca postupka i garanta prema ispostavi solidarne, ispostava može zahtijevati izvršenje od bilo kog od njih kada nastanu carinski dug i drugi troškovi. Međutim, ispostava će, po pravilu, pozvati nosioca postupka da dobrovoljno plati nastali carinski dug i druga plaćanja.

Ispostava će osloboditi nosioca postupka obaveze plaćanja carinskog duga i drugih dažbina

ako:

- a) je roba evidentno uništena usled više sile ili nepredviđenog dešavanja,
- b) su gubici robe koji proizlaze iz posebne prirode robe zvanično prepoznati.

Ako se tokom tranzitne operacije dogodilo nezakonito ponašanje (kršeni su uslovi propisani za tranzitni postupak), plaćanje nastalog carinskog duga i druga plaćanja će zatražiti država članica Unije ili strana ugovornica CT Konvencije u kojoj je carinski dug nastao ili u kojoj se smatra da je dug nastao. Ovo ne dovodi u pitanje krivični zakonik.

Plaćanje carinskog duga i drugih dažbina zahtijevaće se prema zakonu strane ugovornice u kojoj se dogodila nepravilnost.

Carinska ispostava će postupiti u skladu sa članom 65 CZ i članom 189 Uredbe (član 310 UCC IA) / (članovi 114 do 119 Priloga I CT Konvencije) da bi se utvrdilo mjesto nastanka duga i drugih dažbina, kao i da bi utvrdila ko je dužnik.

Da bi utvrdilo mjesto nastanka duga, carinarnica će postupiti u skladu sa relevantnim članovima Internog uputstva o okončanju i razduženju tranzitnog carinskog postupka i sprovođenju postupka verifikacije.

U roku od devet mjeseci nakon isteka roka predviđenog za podnošenje robe u carinsku odredišnu ispostavu, nadležni organ za postupak upita mora, u skladu sa članom 63 CZ (član 85 (1) UCC DA) / (član 117 (2) Dodatak I CT Konvencije), obavijestiti garanta pisanim putem da postupak nije razdužen. U tom cilju koristiće „Obavještenje o nerazduživanju tranzitne deklaracije“ (u daljem tekstu „obavještenje“). Obrazac za obavještenje dat je u Uputstvu za okončanje i razduženje tranzitnog postupka i sprovođenje postupka provjere.

#### **4.4. Oslobođenje garanta od obaveze u okviru nacionalnog postupka tranzita**

Članom 221 stav 1 Uredbe je propisano da ako nacionalni postupak tranzita nije okončan, carinski organ treba da dostavi garantu obavještenje koje sadrži podatke iz Priloga 39, u roku od devet mjeseci od propisanog roka za podnošenje robe u odredišnu carinarnicu. U stavu 2 istog člana je propisano da ako nacionalni postupak tranzita nije okončan, carinski organ prema mjestu nastanka carinskog duga, treba da dostavi obavještenje garantu koje sadrži podatke iz Priloga 40, da može da plati dug iz nacionalnog postupka tranzita, u roku od tri godine od datuma prihvatanja tranzitne deklaracije. Nadalje, članom 221 stavom 3, je propisano da carinski organ može da oslobodi garanta od obaveza, ako mu prije isteka roka nije izdato neko od obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana, a stavom 4 da ako je neko od obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana izdato, carinski organ treba da obavijesti garanta o naplati duga ili okončanju postupka.

Član 221 se primjenjuje i u slučaju opoziva garancije od strane garanta, jer se generalno odnosi na oslobođenje garanta od obaveza u okviru nacionalnog postupka tranzita. Navedena odredba u cjelosti je usklađena sa članom 85, Delegirane uredbe komisije (EU) 2015/2446 o dopuni uredbe (EU) br. 952/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije kao i sa članom 117 Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku.

Bliže pojašnjenje i postupak oslobođenja garanta od obaveze u okviru zajedničkog tranzitnog postupka dat je u Obavještenju o stavljanju robe u tranzitni postupak korišćenjem NCTS-a (Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema) broj I/1-4174-24 od 09.04.2024.godine.

## PRIMJENA

Ovo obavještenje počinje da se primjenjuje od dana početka nacionalne primjene NCTS-a, a u dijelu koji se odnosi na zajednički tranzit od dana pristupanja Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku.

Ovim obavještenjem se stavlja van snage Obavještenje o obezbjeđenju za carinski dug i ostala plaćanja za carinski postupak tranzita broj I/1-9792/1-24 od 02.09.2024.godine.

## SADRŽAJ:

|                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Uvodne i opšte odredbe.....                                                                                        | 1  |
| 1.1. Uvod... ..                                                                                                       | 1  |
| 1.2. Predmet obavještenja.....                                                                                        | 1  |
| 1.3. Pravni osnov.....                                                                                                | 1  |
| 1.4. Opšte odredbe.....                                                                                               | 3  |
| 2. Tipovi obezbjeđenja.....                                                                                           | 5  |
| 2.1. Obezbjedenja za nacionalni tranzitni postupak.....                                                               | 5  |
| 2.2. Obezbjedenja za zajednički tranzitni postupak.....                                                               | 5  |
| 3. Načini i oblici davanja obezbjeđenja.....                                                                          | 6  |
| 3.1. Zajedničko obezbjeđenje .....                                                                                    | 6  |
| 3.1.1. Uslovi za davanje odobrenja za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja .....                                       | 6  |
| 3.1.2. Referentni iznos.....                                                                                          | 6  |
| 3.1.3. Utvrđivanje iznosa zajedničkog obezbjeđenja.....                                                               | 7  |
| 3.1.4. Provjera kriterijuma i uslova.....                                                                             | 11 |
| 3.1.4.1. Provjera opštih uslova za davanje odobrenja za zajedničko obezbjeđenje.....                                  | 11 |
| 3.1.4.2. Provjera kriterijuma „zadovoljavajući system vođenja poslovnih evidencija i evidencije o prevozu robe” ..... | 12 |
| 3.1.4.3. Provjera kriterijuma „zadovoljavajuće finansijsko stanje”.....                                               | 13 |
| 3.1.5. Postupak odobravanja.....                                                                                      | 14 |
| 3.1.5.1. Podnošenje zahtjeva i izdavanje odobrenja.....                                                               | 14 |
| 3.1.5.2. Poništenje, opoziv i izmjena odobrenja.....                                                                  | 16 |
| 3.1.5.3. Suspenzija odobrenja.....                                                                                    | 17 |
| 3.1.5.4. Rok suspenzije odobrenja.....                                                                                | 17 |
| 3.1.5.5. Završetak suspenzije odobrenja.....                                                                          | 18 |
| 3.1.5.6. Ponovna procjena odobrenja.....                                                                              | 18 |
| 3.1.5.7. Garancija.....                                                                                               | 18 |
| 3.1.5.8. Odobrenje, poništenje i opoziv garancije.....                                                                | 19 |
| 3.2. Pojedinačno obezbjeđenje .....                                                                                   | 19 |
| 3.2.1. Pojedinačno obezbjeđenje u vidu gotovinskog depozita (NTCS kod garancije (3)).....                             | 19 |

|                                                                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.2.1.1. Gotovinski depozit i vađenje garancije.....                                                                             | 19 |
| 3.2.1.2. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju .....                                                                      | 20 |
| 3.2.1.3. Razduživanje garancije i plaćanje carinskog duga iz garancije.....                                                      | 20 |
| 3.2.2. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije (NTCS kod garancije(2)).....                                                  | 21 |
| 3.2.2.1. Davanje i prihvatanje pojedinačnog obezbjeđenja u obliku garancije koju izdaje garant.....                              | 21 |
| 3.2.2.2. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju.....                                                                       | 21 |
| 3.2.2.3. Razduživanje garancije i plaćanje carinskog duga iz garancije.....                                                      | 21 |
| 3.2.3. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije izdate od strane garanta za višestruku upotrebu (NTCS kod garancije (9))..... | 22 |
| 3.2.4. Pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona.....                                                                             | 22 |
| 3.2.4.1. Davanje i prihvatanje pojedinačnog obezbjeđenja u obliku garancije od strane garanta .....                              | 22 |
| 3.2.4.2. Korišćenje kupona pojedinačnog obezbjeđenja (TC32).....                                                                 | 23 |
| 3.3. Podaci koji se unose u tranzitnu deklaraciju.....                                                                           | 23 |
| 3.4. Razduživanje garancije i plaćanje carinskog duga iz garancije.....                                                          | 24 |
| 4. Odgovornost nosioca tranzitnog postupka i garanta tokom transporta robe u tranzitnom postupku.....                            | 24 |
| 4.1. Nosioc postupka.....                                                                                                        | 24 |
| 4.2. Garant.....                                                                                                                 | 24 |
| 4.3. Odgovornost nosioca tranzitnog postupka i garanta.....                                                                      | 25 |
| 4.4. Oslobođenje garanta od obaveze u okviru nacionalnog postupka tranzita.....                                                  | 25 |

#### Prilozi:

2. Zahtjev za izdavanje odobrenja za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja, korišćenje zajedničkog obezbjeđenja sa umanjnim iznosom ili oslobođenja od podnošenja obezbjeđenja

**(Akt Uprave carina I/1 broj 14705/1-25 od 10.11.2025.godine)**